

ข้อแนะนำในการออกข้อสอบปรนัย (multiple-choice questions) (ตอนที่ 3)

เชิดศักดิ์ ไชรมณีรัตน์

ในบทความนี้ผมขอเสนอข้อแนะนำสำหรับการเขียนตัวเลือกของข้อสอบปรนัย

1. เขียนตัวเลือกเท่าที่เหมาะสม ผู้ออกข้อสอบจำนวนมากยึดติดกับความคิดว่าต้องเขียนตัวเลือกให้ครบ 5 ตัวเลือก การวิเคราะห์ข้อสอบส่วนใหญ่จะพบว่าตัวเลือกที่ถูกเลือกจริงเพียง 2 – 3 ตัวเลือกเท่านั้น หลักการสำคัญคือเขียนตัวเลือกมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ทราบที่ตัวเลือกนั้นสมเหตุสมผล ผู้เชี่ยวชาญในปัจจุบันแนะนำว่า 3 ตัวเลือกมักจะเป็นจำนวนที่เหมาะสมในข้อสอบส่วนใหญ่ การใส่ตัวเลือกที่ 4 หรือ 5 เข้าไปในข้อสอบทั้งๆที่รู้ว่าไม่มีนักเรียนคนใดเลือกตัวเลือกดังกล่าว มีแต่จะเป็นการเสียเวลาของผู้ออกข้อสอบ ของผู้สอบ และสิ้นเปลืองหน้ากระดาษโดยไม่จำเป็น
2. กระจายตำแหน่งของตัวเลือกที่ถูกต้องอย่างสมดุล ตัวเลือกทุกข้อควรมีโอกาสเป็นตัวเลือกที่ถูกต้องเท่าๆกัน ในข้อสอบแต่ละชุดหากนักเรียนทำการเดาสุ่ม
3. หากตัวเลือกเป็นตัวเลข ควรเรียงลำดับตัวเลขจากน้อยไปมากหรือมากไปน้อยอย่างเหมาะสม หลีกเลี่ยงตัวเลือกที่เป็นตัวเลขที่ไม่เรียงลำดับซึ่งจะก่อให้เกิดความสับสนโดยไม่จำเป็น
4. ระวังวงเล็บให้ตัวเลือกมีความซ้ำซ้อนกัน โดยเฉพาะข้อสอบที่ตัวเลือกเป็นช่วงของตัวเลข ช่วงของตัวเลขในตัวเลือกหนึ่งต้องไม่ไปเหลื่อมล้ำกับช่วงของตัวเลขในตัวเลือกอื่น
5. เขียนตัวเลือกในแต่ละข้อให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน เช่น ถ้าตัวเลือกหนึ่งเป็นประโยค ตัวเลือกอื่นควรอยู่ในรูปประโยคเช่นกัน ไม่ใช่เป็นคำ หรือวลี ถ้าตัวเลือกหนึ่งเป็นจุดทศนิยม ตัวเลือกอื่นไม่ควรอยู่ในรูปสัดส่วน ถ้าตัวเลือกหนึ่งเป็น Bacteria ตัวเลือกอื่นควรเป็น Bacteria เช่นกัน ไม่ใช่ virus หรือ protozoa
6. เขียนตัวเลือกให้มีความยาวพอกันในแต่ละข้อ ข้อผิดพลาดที่พบได้บ่อยในการเขียนตัวเลือกคือ การเขียนตัวเลือกที่ถูกต้องยาวกว่าตัวเลือกอื่นอย่างเห็นได้ชัด นักเรียนมักสังเกตความแตกต่างได้อย่างรวดเร็วและสามารถเลือกตัวเลือกที่ถูกต้องได้โดยไม่ต้องคิด
7. หลีกเลี่ยงตัวเลือก “ถูกทุกข้อ (all of the above)” เนื่องจากตัวเลือกนี้ทำให้นักเรียนใช้กลยุทธ์ในการตัดตัวเลือก มากกว่าจะใช้ความรู้จริงในการตอบ นักเรียนสามารถตอบข้อสอบถูกได้จากความรู้ในตัวเลือกเพียง 2 ตัว
8. ระวังวงเล็บการใช้คำในตัวเลือกที่จะช่วยแนะนำให้นักเรียนเดาได้ถูกต้อง
  - 8.1 คำคุณศัพท์บอกความถี่ เช่น always, never, totally, completely, absolutely
  - 8.2 ใช้คำศัพท์คำเดียวกันในโจทย์และตัวเลือกที่ถูกต้อง
  - 8.3 ใช้คำศัพท์ในตัวเลือกที่ถูกต้องที่เข้าได้กับรูปประโยคของโจทย์ แต่ศัพท์ในตัวเลือกอื่นผิดหลักไวยากรณ์หากนำไปเติมในประโยคของโจทย์